

Wordt het nog wat met de EHS?

— Marjel Neeffes

foto Martijn van Wijk

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is al een eind op streek. Qua hoeveelheid hectares gaat het heel redelijk, constateert het Milieu- en Natuur Planbureau (MNP) onlangs in de Natuurbalans 2007, maar qua kwaliteit, vooral ruimtelijke samenhang, blijft er nog heel wat te wensen over. Volgens minister Gerda Verburg van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit komt het wel goed, zo blijkt uit de brief die ze half oktober aan de Tweede Kamer stuurde naar aanleiding van evaluaties over de voortgang van de EHS.

In de 'Ecologische evaluatie regelingen natuurbeheer' oordeelt het MNP dat de beheerdoelen wel gehaald worden, en de natuurkwaliteit wel verbetert, maar dat dat nog niet betekent dat de gewenste natuurdoelen daarmee gerealiseerd zijn. Ook vreest het MNP dat het met particulier

natuurbeheer niet hard genoeg loopt om de beoogde hectares bij elkaar te krijgen.

Verburgs reactie is dat ze om te beginnen maar eens duidelijk inzicht wil krijgen in die natuurkwaliteit. Dat wil ze doen door een systeem van een twintigtal natuurtypen in te stellen, waarbij voor elk type de kwaliteit als hoog, gemiddeld of laag gekwalificeerd wordt. Dit zou aan moeten sluiten op de beoordeling voor Natura 2000, de Kaderrichtlijn Water en de beheerinformatiesystemen van de grote terreinbeheerders. Ze hoopt dat vervolgens per gebied gemakkelijker aan te geven is hoe die kwaliteit naar het gewenste niveau kan komen. En of dat dan via herbegrenzing gaat, of bijvoorbeeld via verbetering van water en milieu, dat kan dan per gebied verschillen.

Versnippering

In de Natuurbalans legt het MNP vooral de nadruk op de versnippering als oorzaak van de te lage natuurkwaliteit in de EHS. Een citaat: "Toch blijven - ook na volledige realisatie van de EHS - de natuurgebieden zo versnipperd dat Nederland internationale afspraken over

duurzaam behoud van biodiversiteit niet kan nakomen. Dit kan wél als de EHS alternatief wordt ingevuld door meer grote eenheden te realiseren. Zo'n alternatief vraagt aanpassing van een deel van de geplande locaties van de EHS. Om dit te bereiken is sterke sturing noodzakelijk." Het aantal Rode Lijstsoorten is de afgelopen tien jaar alleen maar toegenomen. Daarom heeft het MNP een alternatieve EHS bedacht, waarbij veel meer nadruk ligt op grote eenheden.

De minister legt de bal vooral bij de provincies. Met het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) hebben de provincies de middelen om problemen gebiedsgericht aan te pakken. Ook in de Natuurbalans komt duidelijk naar voren dat provincies een cruciale rol spelen. De auteurs van de Natuurbalans hopen dat de provincies de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro, 1-1-2008) zullen aangrijpen om landschappen een betere planologische bescherming te geven. Maar daar moeten provincies dan wel een actieve rol in spelen via een provinciale planologische verordening, anders hoeven gemeenten er bij hun bestemmingsplan geen rekening mee te houden.

Onteigenen voor natuur?

Nog een laatste saillant puntje uit de brief van de minister: zij sluit onteigening niet uit als uiterste middel als gezamenlijk afgesproken natuurdoelen anders niet haalbaar zijn. Hierover is inmiddels een flinke discussie losgebarsten in de provincies en onder de maatschappelijke organisaties, en de Raad voor het Landelijk Gebied brengt er nog dit jaar een advies over uit. Onteigening klinkt voor mensen vaak dreigend, maar het heeft zeker ook positieve kanten, vooral in gebieden waar het de laatste boer betreft. DLG constateert dat er genoeg grondeigenaren zijn die graag onteigend willen worden, vanwege de goede prijs die ze dan voor hun grond krijgen. Stof genoeg voor een apart artikel, binnenkort in uw Vakblad.

Meer informatie:

De brief van Verburg aan de kamer is terug te vinden op www.minlnv.nl, zoek op 'Beleidsvisie natuurbeheer'. De Natuurbalans en de evaluaties van de EHS zijn te vinden op www.mnp.nl, kijk onder 'Actuele publicaties'